

ročna dela. To so povedali samó nam, ki smo že v četrtem razredu. Naši Franici se je za malo zdelo.

Zdaj pa, ljuba moja šola, zbogom! Prišel je Vidov dan, dobili smo spričevala in razkropili se za dva meseca. Pozdravljeni tovariši in tovarišice, součenci in součenke! Dobro naj vam dene počitniški zrak!

Da bi le Branko kmalu prišel...

K vsakemu vlaku ga bom šel čakati.

Nazadnje se pa zahvalim še vam, ki ste potrpežljivo prebiralali te moje popise. Zdaj me že poznate, kakšen sem. Napisal sem vse po pravici in po resnici, kakor je bilo in kakor sem najbolje mogel. Zakaj bi vam pa lagal? Moje čenče so še naš oče prebrali; nekaj muzali so se in nazadnje poudarili: »Fant, znabiti bo pa le še kaj prida iz tebe!«

Zdaj pa trdi naša Franica, da je nekaj zgovorjena z gospodom urednikom. Pa ne, da bi si upala ona kaj pisati v Angelček?

Res sem radoveden, ali se samo baha, da me draži, ali ima v resnici kaj napeljšano?

Počakajmo!

Lea Fatur:

Stric Hav-hav in teta Mijav-mijav.

(Bajka.)

Lavček je bil majčken in mlad psiček, toda zelo Lukaželjen in precej izobražen. Saj je skrbela njegova mama Vidra že prve dni njegovega življenja, da ga nauči lepega vedenja. Rekla mu je:

»Prodali te bodo, ljubček moj uhati! Glej, da boš svojim gospodarjem ljub, pokoren. Migaj z repom in giblji z ušesi, kadar vidiš gospodarja, gospodinjo, njiju otroke, njiju hlapca, deklo. Potem se ti bo dobro godilo.«

In modro je še dostavila:

»Kadar pa pride v hišo tuj človek, se moraš zaletavati vanj in lajati! Če si tudi premajhen, da bi se

te kdo bal, vendar lajaj, lajaj in lajaj, kolikor ti dá sapa. Čim manjši si, tem bolj moraš lajati: to je naša pasja pravica! Povem ti, da bodo bežali otroci z glasnim krikom pred teboj, saj je človeški rod plašljiv.«

Lavček je premišljeval — uboga kepa bele volne — premišljeval, da so se mu povесila dolga ušesa in so skoraj zakrila oči: ne, to je pretežko! Kako naj si zapomni, kdaj naj laja in kdaj naj maha z repom in kdaj naj miga z ušesi? Joj, težko je življenje za mladega psa, ki bi rad prav ravnal...

Plaho je vprašal mater Vidro:

»Zakaj pa ne smem mahati z repom, kadar pride tuj človek v hišo?«

»O ti nesrečni otrok!« se je zakremžila mati Vidra, »kaj nimaš nič pameti? Če je človek tuj, moraš lajati vanj; če boš pa videl, da ga sprejema gospodar prijazno, mu moraš pa migati z repom in ga ovohati. Če diši človek po kakem sovražnem psu, lahko lajaš nanj iz kakega kota. Ne daj pa nesreča, da bi lajal na hišnega hlapca! Izbrcal bi te.«

»Torej,« se je razžalostil Lavček, »je glavno to, da vem, komu moram mahati z repom in koga strašiti z lajanjem.«

»Na vsak način! Vsa modrost obstoji v tem, da znaš o pravem času in na pravem kraju lajati in mahati z repom. Tako delajo tudi ljudje in temu pravijo politika. Tudi moraš pustiti kost, če jo imaš, dokler si majhen, večjemu psu, če jo hoče imeti; kadar boš pa velik, boš pa ti jemal kosti manjšim psom.«

Tako je učila modra mati Vidra svojega Lavčka. Sinček je preudarjal, kako se bo ravnal, da bo prav.

Res je prišel kmalu nato v hišo mlad gospod v svetli koži in je dal nekaj kakor košček tenkega mesa tisti ženski, ki je nosila materi Vidri rumeno jed. Potem je vtaknil Lavčka v neko gnezdo. Mati Vidra je še klicala za njim: »Ne daj nesreča, da bi se lotil kože, ki jo imajo ljudje na sebi, ali kože, ki jim zakriva meso. Tvoj gospodar bi moral plačati kazen, tebe bi pa nabili in zaprli in rekli, da si stekel, dasi so bili vsi tvoji strici in tete prav pri čisti pameti.«

To je bil zadnji opomin matere Vidre. Potem je slišal sinček samo še njeno žalostno cviljenje. Lavček je klical: »Mama, moja mama!«

Pa gospod ga je brž odnesel in Lavček je umolknil v težki skrbi, kaj bo. Gospod se je ustavil. Lavček je slišal, kakor da šumi voda, in čul je glaske: »Papači! Papači!« Čutil je mehke tačice, ki so ga božale; stiskal se je v toplo gnezdo in poskušal mahati z repom.

S časom se je zavedel in razgledal. Dve lepi punčki sta ga jemali druga drugi iz rok, sta mu dajali sladke

oblizke, ga prali in česali. Lavček si ni želel boljšega. Videl je sam sebe, da raste, da se širi in da ima za vratom rdeč trak. Bil je ponosen nanj. Kadar sta ga nesli punčki na sprehod, je zmerjal in zasmehoval druge pse, ki so letali po blatu: »Umazanci! Potepači! Poglejte me! Kdo ima tak trak?«

Psi pa so tekli za otrokoma in jima hoteli iztrgati Lavčka iz rok. In neki dan — o strašni dan! — je zmerjal Lavček celo tolpo velikih psov:

»Hav-hav-hav! Cigani ste, potepači!« Pa so poskočili psi divje in gremeli: »Táko ščene! Čakaj, malo-pridnež!«

Mala gospodinja Lavčkova se je prestrašila in je izpustila reveža iz rok... Ni dopovedati, kako so

potem trgali in grizli veliki psi ubogega malega... Mislil je Lavček, da je po njem, in spomnil se je modre matere Vidre. Ko je že obrnil kakor zadnjikrat oči, je prihitel gospodar s punčkama. Pa je bil hud na Lavčka: »Zanikarni pes mora takoj od hiše!«

In kmalu je bil Lavček na širokem dvorišču. Zapazil je velikega črnega psa pred majhno hišico. Za vratom je imel rjav trak in ta trak je bil privezan ob hišico. Kmalu je razumel Lavček, da ne more stric pes daleč od hišice, ker ga drži oni rjavi trak. Zakaj bi mu ne nagajal, ko mu pa ne more stric nič? Pa je priskakal in privohal in pribevska!

»Stric Murin, greste z menoj na sprehod? Stric, v hiši vas čaka mastna kost...«

Veliki stric je tiščal glavo na svojih šapah, gledal Lavčka in molčal. Nakrat je pa planil, pograbil Lavčka, ga stresal, valjal po tleh in renčal: »Ti ščene zanikarno! Boš še sam sedel priklenjen kakor polž na svojo hišo. Ti smrkolinček ti! Ali te je tako učila tvoja mati?«

»Prosim, prosim!« je cvilil Lavček. »Bom mahal z repom, stric, bom prinesel veliko mastno kost!«

Stric Murin je držal Lavčka v šapah in grmel:

»Da veš, smrkolinček: vse, kar dobiš od mesa, je moje! Če ti ne dajo, skoči na mizo, vzemi pa prinesil!«

»Bom, bom, stric!« je bevskal ubogi Lavček.

Ko so sedeli opoldan hlapci pri kosilu in je nataknil veliki hlapec kos mesa na vilice, je res skočil Lavček spod klopi hlapcu na kolena in mu iztrgal meso. Tekel je k stricu Murinu in mu ga dal: »Striček moj ljubi — vse meso je vaše!«

»Priden si, Lavček, priden!« je pogladil stric Lavčka in pohlastal meso. »Le še prinesli, stric je velik in potrebuje dosti.«

Lavček je jemal in nosil stricu. Parkrat so se hlapci nasmejali zvitemu psičku. Ko je pa nekoč iztrgal gospodarju masten kos pečenke, so stekli hlapci za njim, in ko so videli, da nosi meso Murinu, in so slišali, da hvali Murin tatiča in pravi: »Prinesi še! Stric je velik,« so neusmiljeno nabili malega in velikega psa. Lavček se je odslej ogibal strica, oklenil se je pa

tete Mijavke, ki hodi tako mehko po svojih tačicah in ima pisan kožušček. Teta se je igrala z Mavčkom, je predla in mu pravila stare bajke. Včasih mu je tudi zapela: mi-jav-jav-mi...

Oj ti strici in tete! Na dvorišču je bilo veliko tet tudi v pernati obleki in stric petelin s košatim svetlim repom. Najbolj čudno na svetu se je pa zdelo Lavčku to, da imajo tete kure in tisti drobiž, ki frči po zraku, če se mu približaš — samo dve nogi...

In človek gospodar tudi! Oni velikani kakor konj, krava, osel — imajo pa štiri noge kakor pasji rod. Misliti bi bilo torej prav — je sklepal Lavček — da je štirinogati rod bolj imeniten. Pa zakaj je potem vse v strahu pred človekom, ki stoji samo na dveh nogah kakor kura?

Življenje na dvorišču je bilo za Lavčka živahno in zanimivo. Res je hlastnil včasih petelin z ostrim kljunom po njegovem repu; res se je zapodila včasih kura na mačko in trdila, da ji krade jajca; hujšega pa ni bilo, dokler ni pripeljala solnčen popoldan tista črna kura s košatim klobukom — klicali so jo Kočinka — celo vrsto drobnih rumenih stvari, ki so klicale: piv-piv-piv...

Pile bi rade, je pomislil Lavček in iztegnil po cni šapo, da bi si поблиže ogledal čudno stvarco. A stvarca je zapivkala in Kočinka se je zaletela v oči ubogemu Lavčku. Teta Mijavka se je pa smejala. Rekla je Kočinki: »Menda je pozabil naš Lavček, kako je bil tepen, ko je nosil Murinu meso. Gotovo bi se spet rad prikupil svojemu stricu. Le pazi, Kočinka, na svoje otroke!«

Lavček je ugovarjal: »Kadar gre gospodar ali gospodinja, ali kadar gredo otroci ali hlapci po dvorišču, vselej maham z repom in migam z ušesi in lajam v pozdrav. Vsi vedo, da sem pošten pesek in da ne kradem več.«

»Vem, da te boli marsikak dan rep od samega mahanja,« se je nasmejala mačka in pogladila Lavčka po nosu.

Kaj se je zgodilo? O mati Vidra! Ali si me kaj pripravila tudi na hinavščino stricev in tet? Vsak dan

je zmanjkalo po kosu Kočinkinega drobiža. In zmiraj je ležala mačka v bližini... Lavček bi bil prisegel, da je zgrabila mačka pišče, dokazati pa ni mogel. Vsak dan je bil ozmerjan in tepen in ni pomagalo ne mahanje z repom ne miganje z ušesi ne žalostno cviljenje. Vsi so verjeli hinavki, teti Mijav-Mijav, ki je tako lepo predla na solncu in pravila piščancem in kuram stare bajke. In neki dan je rekla gospodinja:

»Nasadila sem drugo kokljo. Pa preden izleže, mora Lavček od hiše...«

Od hiše?!... Lavček je zatrepetal: Kaj, če bo moral res od tega tako prijetnega doma? Kaj, če ga zapro v tisti zeleni voz kakor sosedovega Pufija, ki ni prišel nikdar več nazaj?

Lavček je hodil okoli gospodinje in jej je zatrjeval z repom in z ušesi, da bo priden. Vsi so prosili za Lavčka in vsi so obetali, da ne bo lovil več piščet. In ko so prišle na dvorišče tiste smešne rumene kepice, je žmiril Lavček samo zaspano nanje in če so ga tudi kljuvale izivale v rep, Lavček je dremal in dremal. Pa se je priplazila enkrat teta Mijav-Mijav — in se potuhnila in pripravila na skok... A Lavček je planil na njena ušesa in jo stresal... Kako se je smejal stric Murin! Kar rožljala je njegova veriga od veselja. Gospodinja je pa božala Lavčka, mu prinesla lepo kost in rekla: »Dober varuh bo!«

